

VÝSADBY ZELENĚ NA P. Č. 1677, 1161 A PRŮLEH PR3, K. Ú. TRBOUŠANY

BIOLOGICKÉ POSOUZENÍ

prosinec 2022

Objednatel: VZD INVEST, s.r.o.
Kpt. Nálepky 2332, 530 02 Pardubice
IČ: 26954834
DIČ: CZ26954834

Zhotovitel: Ing. Boleslav Jelínek, Ph.D.
Pavlíkova 220/5
664 44 Ořechov
IČ: 664 47 075

Vypracoval: Ing. Boleslav Jelínek, Ph.D.

1. Úvod

Zpracování biologického posouzení záměru „Výsadby zeleně na p. č. 1677, 1161 a průleh PR3, k. ú. Trboušany“ je zpracováno na základě objednávky společnosti VZD INVEST, s. r. o. č. 95/2022 ze dne 19. 8. 2022. Biologické posouzení je požadováno jako součást dokumentace pro žádost o dotaci.

Biologické posouzení je zpracováno na základě terénního šetření provedeného v srpnu roku 2022, dostupných informací o území a poskytnuté projektové dokumentace.

Cílem biologického posouzení je zhodnotit dopady revitalizace navrhovaného záměru na biotu zájmového území.

2. AKTUÁLNÍ STAV ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Záměr tvoří dvě lokality. První se nachází severozápadně od obce. V polní trati Nová hora je ve svahu jižní expozice navržen zatravněný průleh, který má rozdělit dlouhý svah v bloku orné půdy. Východním koncem navazuje průleh na mělkou strž zarostlou akátem. V místě průlehu je v současné době orná půda, na které jsou pěstovány krátkověké agroceózy. Ty jsou běžně doprovázeny segetálními druhy. V době terénního průzkumu byl na ploše ozim. V bylinném patru přilehlé akátiny je zastoupena například kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), lebeda rozkladitá (*Atriplex patula*), měrnice černá (*Ballota nigra*), ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), posed bílý (*Bryonia alba*), pýr plazivý (*Elytrigia repens*), silenka širolistá bílá (*Silene latifolia* subsp. *alba*) a vlašovičník větší (*Chelidonium majus*).

Druhá lokalita leží jižně od obce a navazuje na starou cihelnu. V tomto prostoru má být realizována část lokálního biocentra. Na ploše je v současnosti orná půda, na níž jsou pěstovány krátkověké agroceózy. Ty jsou doprovázeny segetálními druhy. Zastoupen je zde například bér sivý (*Setaria pumila*), laskavec ohnutý (*Amaranthus retroflexus*), lebeda rozkladitá (*Atriplex patula*), lilek černý (*Solanum nigrum*), locika kompasovitá (*Lactuca serriola*), merlík bílý (*Chenopodium album*), měrnice černá (*Ballota nigra*), pelyněk černobýl (*Artemisia vulgaris*) a silenka širolistá bílá (*Silene latifolia* subsp. *alba*).

Okraj cihelny je z části zarostlý dřevinami a z části je zde travinný porost. Z dřevin je tu zastoupen bez černý (*Sambucus nigra*), brslen evropský (*Euonymus europaeus*), kustovnice cizí (*Lycium barbarum*), ořešák královský (*Juglans regia*), pajasan žlaznatý (*Ailanthus altissima*), růže šípková (*Rosa canina*), řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*), trnka obecná (*Prunus spinosa*) a trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*). V bylinném patru a travinném porostu je zastoupen například česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*), durman obecný (*Datura stramonium*), hluchavka bílá (*Lamium album*), chřest lékařský (*Asparagus officinalis*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), lopuch menší (*Arctium minus*), měrnice černá (*Ballota nigra*), ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), pelyněk černobýl (*Artemisia vulgaris*), pýr plazivý (*Elytrigia repens*), silenka širolistá bílá (*Silene latifolia* subsp. *alba*), svízel bílý (*Galium album*), šalvěj hajní (*Salvia nemorosa*), štetka planá (*Dipsacus fullonum*), třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*), turanka kanadská (*Conyza canadensis*) a vlašovičník větší (*Chelidonium majus*).

V zájmovém území nebyly zjištěny, ani zde nejsou udávány žádné zvláště chráněné (dle Přílohy č. II vyhl. č. 395/1992 Sb., v platném znění) ani významné druhy rostlin (Grulich 2012).

Fauna řešeného území a jeho okolí je dosti chudá. Je tvořena běžnými druhy intenzivně zemědělsky využívané krajiny. Zastoupeny jsou zde běžné druhy bezobratlých, Ze zvláště chráněných druhů lze předpokládat přelety a potravní výskyt čmeláků (*Bombus* sp.) – ohrožený druh.

Z ptáků je v širším území zastoupen například bažant obecný (*Phasianus colchicus*), káně lesní (*Buteo buteo*), konopka obecná (*Carduelis cannabina*), kos černý (*Turdus merula*), pěnkava obecná (*Fringilla coelebs*), poštolka obecná (*Falco tinnunculus*), rehek domácí (*Phoenicurus ochruros*), stehlík obecný (*Carduelis carduelis*), straka obecná (*Pica pica*), strnad obecný (*Emberiza citrinella*), špaček obecný (*Sturnus vulgaris*), ťuhýk obecný (*Lanius collurio*) – ohrožený druh a vrabec polní (*Passer montanus*).

Z obratlovců se v širším území vyskytuje například myš domácí (*Mus musculus*), hraboš polní (*Microtus arvalis*), rejsek obecný (*Sorex araneus*), ježek východní (*Erinaceus concolor*), kuna (*Martes* sp.) a srnec obecný (*Capreolus capreolus*).

Přímo v řešeném území nebyly zjištěny zvláště chráněné druhy živočichů (dle Přílohy č. III vyhl. č. 395/1992 Sb., v platném znění). V širším území se ze zvláště chráněných druhů vyskytuje čmelák (*Bombus* sp.) – ohrožený druh a ťuhýk obecný (*Lanius collurio*) – ohrožený druh. Ani jeden nemá přímou vazbu na řešené území. Mohou se v něm zdržovat přechodně při přesunech, nebo shánění potravy.

3. POSUZOVANÝ ZÁMĚR

Záměr je rozdělen na tři stavební objekty:

SO 01 Protierozní opatření – průleh PR3

SO 02 Výsadba zeleně

SO 03 Lokální biocentrum LBC4 Hájký

SO 01 Protierozní opatření – průleh PR3

V rámci terénních úprav dojde k sejmutí ornice o předpokládané hloubce 30 cm na ploše vymezené ke stavbě průlehu a hrázky. Ornice bude složena na mezideponii v rámci dotčené parcely pro zpětné ohumusování. Dále bude hlouben a svahován protierozní průleh, tak aby po zpětném ohumusování tloušťky 0,2 m měl následující parametry: hloubka cca 0,8 m šířka ve dně 1 m, sklony svahů 1:5. Podélný sklon ve dně průlehu nesmí překročit 3 %. Poté bude nasypána, hutněna a svahována protierozní hrázka tak, že její koruna po ohumusování bude mít výšku nad původním terénem do 0,7 m a šířku 1 m.

Svahy hrázky budou ve sklonu 1:3. Okraje průlehu i hrázky budou přirozeně napojeny na okolní terén, tak aby sklon nepřesáhl poměr 1:3, respektive 1:5. Svahy i plošina budou ohumusovány sejmutou ornici o v tloušťce minimálně 20 cm s důrazem na dostatek ornice v místě výsadby. Průleh je rozdělen na dvě části. Důvodem je vedení inženýrských sítí přes linii protierozního opatření. Součástí části 1. budou tři sníženiny pro posílení vsaku. Okraje průlehu v místech přerušení budou stabilizovány lomovým kamenem 80-200 kg. V rámci

ochranného pásma plynovodu nebudou probíhat žádné výkopové práce a nebudou sázeny dřeviny. Přerušení odtoku a svedení srážkové vody bude v tomto místě zajišťovat samotná hrázka.

SO 02 Výsadba zeleně

Po dokončení zemních prací bude celá plocha oseta travinnou směsí. Na menší části plochy bude použita obohacená směs a založena tu bude květnatá louka. Následně budou vysazeny dřeviny – stromy a keři. Ty budou vysazovány soliterně nebo v různě velkých skupinách. Vysazován zde bude dřín obecný (*Cornus mas*), dub letní (*Quercus robur*), habr obecný (*Carpinus betulus*), javor babyka (*Acer campestre*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), jeřáb oskeruše (*Sorbus torminalis*), kalina tušalaj (*Viburnum lantana*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), mahalebka (*Prunus mahaleb* subsp. *simonkaii*), ořešák královský (*Juglans regia*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), svída krvavá (*Cornus sanguinea*) a třešeň ptačí (*Prunus avium*).

SO 03 Lokální biocentrum LBC4 Hájký

V návaznosti na starou cihelnu bude založen porost dřevin a travinný porost. Po obvodu porostu bude dvouřadý keřový plášť, ve kterém bude vysazen dřín obecný (*Cornus mas*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), kalina tušalaj (*Viburnum lantana*), líska obecná (*Corylus avellana*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*), svída krvavá (*Cornus sanguinea*) a zimolez pýřitý (*Lonicera xylosteum*). Keře budou vysazovány ve sponu 1 × 1 m.

Vnitřní část porostu bude tvořena stromy vysazovanými ve sponu 1,5 × 1,75 m. Porost bude tvořen duby (*Quercus robur* a *Quercus petraea*) – 50 %, habrem obecným (*Carpinus betulus*) – 12,5 %, hrušní polničkou (*Pyrus pyraeaster*) – 3,125 %, javorem babykou (*Acer campestre*) – 12,5 %, jeřábem břekem (*Sorbus torminalis*) – 3,125 %, jilmem habrolistým (*Ulmus minor*) – 3,125 %, lípami (*Tilia cordata* a *platyphyllos*) – 12,5 % a třešní ptačí (*Prunus avium*) – 3,125 %.

Travinný porost bude založen v návaznosti na stávající na okraji cihelny. Na části plochy bude použita obohacená směs a založena tu bude květnatá louka. Travinný porost bude doplněn několika skupinami keřů a solitérami stromy. Vysazován bude dřín obecný (*Cornus mas*), dub letní (*Quercus robur*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), kalina tušalaj (*Viburnum lantana*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*) a svída krvavá (*Cornus sanguinea*).

4. VLIVY ZÁMĚRU

Na dotčených pozemcích je orná půda, na které jsou pěstovány zemědělské plodiny. Ty jsou doprovázeny běžnými segetálními druhy. Na řešené území je vázána chudá fauna, především edafon. V menší míře jsou zde zastoupeni hlodavci. Přechodně, při sběru potravy a přesunech, se tu vyskytují ptáci a drobní obratlovci. Z hlediska bioty má území malou hodnotu.

Realizaci záměru je možné provést kdykoli, především zemní práce. S ohledem na stav řešeného území a jeho okolí nebude fauna pracemi negativně ovlivněna. Založení travinných porostů a výsadby dřevin musí být provedeny ve vhodném období.

Rozčlenění svahu a bloku orné půdy protierozním průlehem je pozitivní opatření. Kromě snížení vodní eroze se v lokalitě zlepší vsak vody. Travné porosty zvýší pestrost biotopů v krajině a při odpovídajícím managementu budou cenným biotopem. Je však potřeba zabránit jejich ruderalizaci.

Rovně realizace porostu dřevin a přilehlého travinného porostu je pro biotu přínosem. V jinak intenzivně využívané zemědělské krajině se zvýší plocha s trvalou vegetací. V budoucnu se bude jednat o cenný biotop, který bude sloužit jako refugium mnoha organismů. I zde bude potřeba pravidelná péče o travinný porost.

5. ZÁVĚR

Řešeným územím je stávající orná půda, která nemá pro biotu zásadnější význam. Realizací záměru nebude biota širšího území negativně ovlivněna. Zvláště chráněné druhy nejsou na řešené území vázány.

Realizací posuzovaného záměru se zvýší pestrost biotopů širšího území, omezí vodní eroze a zvýší vsak vody. Nově založená vegetace bude mít pro biotu velký význam, zejména při odpovídající péči o travinné porosty.

6. POUŽITÉ PODKLADY

VZDINVEST, 2022. *Výsadby zeleně na p. č. 1677, 1161 a průleh PR3, k. ú. Trboušany*. projektová dokumentace, Brno

AOPK ČR, 2011. *Nálezová databáze ochrany přírody*. (on-line elektronická georeferencovaná databáze; portal.nature.cz). Verze 2011. Praha. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. (citováno 10. 9. 2022). Výskyt a rozšíření druhů živočichů, rostlin a hub na území ČR.

Faunistická databáze ČSO - <http://birds.cz/avif>, (citováno 10. 9. 2022)

OBSAH:

1. Úvod.....	2
2. Aktuální stav řešeného území.....	2
3. Posuzovaný záměr	3
4. Vlivy záměru	4
5. Závěr.....	5
6. Použité podklady	6